ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **L. R.,** zastoupený Mgr. Petrem Kaustou, advokátem se sídlem Čs. Legií 5, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2014, č. j. MSK 78261/2014, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 9. 2018, č. j. 22 A 88/2014 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Petra Kausty, advokáta se sídlem Čs. Legií 5, Ostrava.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 2014, č. j. MSK 78261/2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo potvrzeno odvoláním žalobce napadené rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odbor dopravně správních činností (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 29. 5. 2014, č. j. SMO/173760/14/DSČ/Jaš (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně

některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), když jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, jelikož prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo zjištěno, že dne 4. 10. 2013 v 7:23 hodin blíže neurčený řidič projel křižovatkou řízenou tříbarevnou světelnou signalizací v Moravské Ostravě, na ulici Českobratrské, ve směru jízdy od Fifejd, vlevo na Sokolovskou třídu, ve směru k Přívozu, přičemž nerespektoval signál S2a-červeného světla se směrovou šipkou „Stůj“, tedy vozidlo před křižovatkou nezastavil, ačkoliv byl povinen tak učinit, čímž porušil § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu; za to mu byla uložena pokuta ve výši 3500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1000 Kč.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že nebyly splněny podmínky k tomu, aby byl skutek projednáván jako správní delikt; žalobce totiž prvostupňovému správnímu orgánu sdělil osobu, která předmětné vozidlo řídila v době, kdy byl spáchán přestupek. Správní orgán této osobě doručoval výzvu k podání vysvětlení, ta si ji však nepřevzala, což mu stačilo k tomu, aby uzavřel, že se nepodařilo zjistit osobu pachatele přestupku, a věc odložil. Žádná jiná opatření ovšem správní orgán neprovedl; například nekontaktoval žalobce, že se označenému řidiči nedaří doručovat, a tedy nevyužil všechny dostupné prostředky k tomu, aby zjistil pachatele přestupku. Dále žalobce brojil proti nezákonné výši uložené sankce.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 13. 9. 2018, č. j. 22 A 88/2014 – 29 (dále též „napadený rozsudek“) zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Konstatoval, že nepovažuje pouhé vrácení nedoručené zásilky obsahující předvolání k podání vysvětlení z tuzemské adresy, bez sdělení doručovatelky o tom, že by byl adresát na uvedené adrese neznámý, nebo že by se z uvedené adresy odstěhoval, za naplnění pojmu „nezbytné kroky ke zjištění pachatele“. Souhlasil s názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudcích ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 - 17, a ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 As 204/2015 - 22, že po provozovateli vozidla lze legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči vozidla poskytuje, neboť lze předpokládat, že přiměřeně obezřetný provozovatel znalý svých práv a povinností zapůjčí své vozidlo pouze takové osobě, které důvěřuje, a o níž má aktuální kontaktní informace, jež by v případě jejího přestupkového jednání mohl sdělit správním orgánům. Nelze však dle krajského soudu provozovatele vozidla činit odpovědným za to, že si osoba, jíž zapůjčil své vozidlo, bezvýjimečně nepřebírá poštu. Z pouhého nevyzvednutí zásilky z pošty v desetidenní úložní době nelze o vztahu adresáta k obsahu zásilky ničeho usuzovat. Odložení přestupkové věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) proto krajský soud posoudil jako předčasné, neboť prvostupňový správní orgán neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když poté, co se mu vrátila jako nevyzvednutá zásilka obsahující předvolání k podání vysvětlení od označeného řidiče, neučinil žádný další krok směřující k prověření toho, zda by se skutečně nemohlo jednat o osobu, proti níž mělo být

zahájeno řízení o přestupku; dle krajského soudu se přitom mohlo jednat o pokus o opakované doručení nebo dotaz na žalobce ke sdělení dalších kontaktních údajů, např. telefonu na uvedenou osobu, či ke sdělení dalších skutečností, z nichž by bylo možné její pachatelství dovodit. Dalším žalobním bodem se pak krajský soud již nezabýval.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Má za to, že v dané věci byly učiněny tzv. nezbytné kroky. Žalobce jakožto provozovatel vozidla správnímu orgánu sdělil, že uvedené vozidlo zapůjčil panu M. W., kterého se mu v současné době nepodařilo kontaktovat. Správní orgán mu na sdělenou adresu zaslal výzvu k podání vysvětlení, přičemž předmětná zásilka mu byla doručena marným uplynutím 10denní úložní doby dle § 24 odst. 1 správního řádu; není tedy pravda, že by se jednalo o vrácení nedoručené zásilky, jak uvedl krajský soud, neboť z poznámky na obálce vrácené zásilky vyplývá, že ji nebylo možno vložit do schránky, protože adresát žádnou schránku nemá. Požadavek krajského soudu na opětovné doručování výzvy k podání vysvětlení, stejně jako vyžadování dalších kontaktních údajů, nemá dle stěžovatele v dané věci žádné opodstatnění. Pokud totiž adresát nemá schránku, nebude mu nikdy žádná zásilka vložena do schránky, osobní převzetí zásilky na poště na základě výzvy zanechané na jiném vhodném místě je pak výlučně otázkou vlastního přístupu adresáta k jemu doručovaným zásilkám; jestliže žalobce již ve svém prvním sdělení sám výslovně uvedl, že se mu tvrzeného řidiče nepodařilo kontaktovat, pak je zřejmé, že žádné skutečně „kontaktní“ údaje o něm nemá k dispozici. Prvostupňový správní orgán se tedy nedozvěděl žádné další indicie, na základě kterých by měl činit další kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž využil veškeré možnosti, které se mu nabízely. V těchto typech řízení je zcela běžné, že osoba, kterou provozovatel vozidla označí jako řidiče, je předvolána k podání vysvětlení, ovšem na výzvu nijak nereaguje. V nyní projednávané věci přitom žalobce již od počátku avizoval, že jím sdělená osoba není kontaktní, přesto jí správní orgán doručil výzvu k podání vysvětlení, na kterou však žádným způsobem nereagovala. V praxi správních orgánů je takový postup v zásadě považován za dostatečný k naplnění požadavku tzv. nezbytných kroků, přičemž ani judikatura správních soudů nikdy nevyslovila požadavek na to, aby výzvy k podání vysvětlení byly tvrzeným řidičům doručovány opakovaně nebo aby bylo znovu vyžadováno podání vysvětlení od provozovatele vozidla.

[5] Úvaha krajského soudu, že si měl správní orgán vyžádat od žalobce další údaje, se dle stěžovatele zcela míjí s účelem celé právní úpravy daného správního deliktu, která má zjednodušit postihování dopravních deliktů v případech, kdy není možné řidiče vozidla ztotožnit na místě. Jestliže provozovatel vozidla sdělí správnímu orgánu další údaje o tvrzeném řidiči jeho vozidla, ten s nimi dále pracuje a na základě nich činí tzv. nezbytné kroky; pokud ovšem provozovatel sdělí výhradně údaje jeho totožnosti, pak není úkolem správního orgánu, aby se na další údaje znovu dotazoval. Provozovatel si má být vědom toho, že nebude-li mít správní orgán takové údaje, které povedou ke zjištění a potrestání řidiče za přestupek, bude on sám objektivně odpovídat za správní delikt; nicméně je zcela na jeho rozhodnutí, zda a jaké údaje správnímu orgánu sdělí. Žalovaný nevidí důvod, proč

provozovatele opakovaně vyzývat k podání vysvětlení, když už jednou vysvětlení podal. Řešenou otázku nelze stavět do té roviny, zda provozovatel vozidla má, či nemá odpovědnost za to, že jím sdělený řidič si přebírá poštu; samotné doručování výzvy k podání vysvětlení nesouvisí se vztahem mezi provozovatelem a řidičem, ale jde o to, zda postup správního orgánu naplní určitý standard, který je v zákoně vyjádřen pojmem „nezbytných kroků“. Dle žalovaného má být pojem „nezbytné“ kroky vykládán především v jeho gramatickém významu jako „nutné, nepostradatelné, nevyhnutelné“, nikoli tak, že by mělo jít o rozsáhlou „detektivní činnost“.

[6] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podstata celé věci spočívá v tom, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu není bezmezná. Na argument žalovaného, že označený řidič neměl poštovní schránku, pročež by mu stejně nebylo možné žádnou zásilku doručit, uvedl, že se jedná o pouhou spekulaci, neboť správní orgán má oprávnění dle správního řádu doručovat i jinými způsoby; nadto správní orgán má na rozdíl od žalobce k dispozici i další právní nástroje a prostředky jak pobyt dotyčného zjistit, přičemž identifikačních údajů k tomu měl dostatek. Dále konstatoval, že právní řád nikde nestanovuje povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby si osoba, která řídí jeho vozidlo, přebírala poštu; žalovaný si tedy odpovědnost provozovatele vykládá velmi extenzivně a zcela iracionálně. Žalobce nesouhlasí s tím, že pokus zjistit řidiče vozidla je pouze jakýmsi bonusem, neboť jinak by odpovídal provozovatel automaticky; taková úvaha je v rozporu s celou koncepcí odpovědností za přestupky. Zdůraznil, že sdělil kompletní údaje o řidiči vozidla a legitimně očekával, že správní orgán učiní veškeré kroky k tomu, aby uznal daného řidiče vozidla vinným.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, za stěžovatele v řízení jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[8] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel brojí kasační stížností proti závěru krajského soudu ohledně shledané nedostatečnosti provedení tzv. nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ze strany prvostupňového správního orgánu. Dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu totiž příslušný správní orgán správní delikt podle odstavce 1 téhož ustanovení projedná, *„pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě*“. V projednávané věci jde přitom o následující skutkový stav: žalobce na základě

výzvy prvostupňovému správnímu orgánu sdělil, že vozidlo zapůjčil panu M. W., přičemž uvedl jeho identifikační údaje (datum narození a adresu), dále přitom doplnil, že *„v současné sobě se mi nepodařilo jmenovaného kontaktovat“*. Správní orgán následně sdělené osobě zaslal na uvedenou adresu výzvu k podání vysvětlení, která jí však byla doručena fikcí (srov. § 24 odst. 1 správního řádu), přičemž tuto písemnost nebylo možné ani poté vložit do schránky, neboť adresát žádnou schránku neměl. Správní orgán pak již žádné další kroky ke zjištění pachatele přestupku neučinil, a jelikož se provozovatelem vozidla označená osoba nedostavila k podání vysvětlení, odložil věc dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Rozhodnou právní otázkou v řešené věci přitom je, zdali za daného skutkového stavu byl postup prvostupňového správního orgánu dostatečný, a zda naplnil podmínku provedení tzv. nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, či nikoliv.

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžejním posouzením krajského soudu, že *„odložení přestupkové věci dle ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích bylo v posuzované věci předčasné, neboť správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když poté, co se mu vrátila jako nevyzvednutá zásilka obsahující předvolání k podání vysvětlení od M. W., neučinil žádný další krok směřující k prověření toho, zda by se vskutku nemohlo jednat o osobu, proti níž mělo být zahájeno řízení o přestupku“*. Nejvyšší správní soud si je vědom své dřívější velmi hojné judikatury k této právní otázce; je však nezbytné konstatovat, že krom předestření některých obecně platných závěrů se ve většině případů jedná o zcela individuální posouzení konkrétní situace, přičemž se v nich zohledňují jemné nuance každého konkrétního skutkového stavu. V judikaturou často odkazovaném rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, Nejvyšší správní soud obecně uvedl, že by bylo *„proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.* (...) *pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat,* (...) *je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.*“

[12] V prvním případě se tedy jedná o kategorii těch provozovatelů vozidla, kteří na výzvu správního orgánu vůbec neuvedou konkrétního přestupce, případně o něm nesdělí dostatečné množství osobních údajů, aby jej bylo možné identifikovat a kontaktovat; provozovatel totiž musí poskytnout alespoň takové informace, jejichž znalost je nezbytná pro vyhledání dané osoby v příslušných evidencích správních orgánů. Například v rozsudku ze dne 9. 1. 2019, č. j. 8 As 235/2018 – 29, Nejvyšší správní soud za situace, kdy provozovatel vozidla uvedl pouze jméno a příjmení řidiče s tím, že bližší informace nezná a správní orgán si je má zjistit sám, naznal, že *„pověřená úřední osoba nemohla provést lustraci označené osoby, jelikož centrální registr obyvatel požaduje vyplnění údaje o datu narození nebo rodném čísle, kterými správní orgán nedisponuje.* (...) *Na základě sdělených údajů tudíž nebylo možné označenou osobu ztotožnit a magistrát vydal usnesení o odložení věci. Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány splnily podmínky pro projednání správního deliktu*

provozovatele vozidla stanovené v § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu (...) *Za dané situace zde nebyl dán žádný důvod činit další rozsáhlé šetření. Nelze proto ani souhlasit se stěžovatelem, že magistrát byl nečinný a čekal pouze na uplynutí doby, aby mohl uplatňovat odpovědnost subsidiárně po provozovateli vozidla. Ostatně byl to sám stěžovatel, kdo uvedl J. S. jako osobu řidiče, a bylo nepochybně v jeho zájmu, aby bylo možné uvedeného řidiče ztotožnit a kontaktovat. Pokud to nebylo na základě poskytnutých údajů objektivně možné, nelze to primárně přičítat pasivitě magistrátu.* (...) *údajem potřebným pro účely obvyklé lustrace v centrálním registru obyvatel je datum narození, resp. pro účely doručení písemnosti adresa bydliště. Ani jeden z těchto údajů stěžovatel nesdělil, byť k tomu byl vyzván. Jistě nelze vyloučit, že za určitých okolností může ke ztotožnění osoby stačit uvedení údajů v omezenějším rozsahu, v projednávané věci však nic nenasvědčuje tomu, že by ztotožnění bylo na základě stěžovatelem sdělených údajů možné. Nejvyšší správní soud proto v souladu se svou již existující judikaturou setrvává na tom, že po správních orgánech nelze vyžadovat činění rozsáhlých kroků ke zjištění pachatele přestupku, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 téhož zákona zjevně nevede k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.*" Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že nyní projednávaný případ je od situace ve výše citovaném rozhodnutí odlišný právě v tom, že žalobce sdělil krom jména a příjmení tvrzeného řidiče vozidla též jeho datum narození a adresu; správnímu orgánu tedy byly poskytnuty všechny informace, díky nimž mohl lustrovat danou osobu v centrálním registru obyvatel, případně dalších evidencích. Nejvyšší správní soud poznamenává, že pakliže by tak správní orgán prvního stupně učinil, ať už před či alespoň po zaslání výzvy k podání vysvětlení (což však není nikterak zjevné ze správního spisu), a zjistil by, že žádná osoba se sdělenými identifikačními údaji neexistuje (čili by bylo zjevné, že provozovatelem vozidla poskytnuté informace jsou smyšlené, resp. falešné), pak by bezpochyby již nemusel činit žádné další úkony ke zjištění pachatele přestupku; taková situace však nenastala. Jelikož tedy žalobce poskytl správnímu orgánu dostatek informací o tvrzeném přestupci, judikatura k této alternativě jednání provozovatele vozidla není na řešenou věc přiléhavá.

[13] V druhém případě se pak jedná o kategorii provozovatelů vozidla, kteří (shodně jako v nyní projednávané věci) správnímu orgánu poskytnou dostatečné množství identifikačních údajů, na jejichž základě správní orgán sděleného řidiče vyzve k podání vysvětlení. Pakliže tento nikterak nereaguje, je třeba zohlednit další skutkové okolnosti, aby bylo možné uzavřít, zdali byla činnost ze strany správního orgánu dostatečná a představovala tak provedení nezbytných úkonů. Především je třeba velmi důsledně odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání ze strany provozovatele vozidla, resp. jeho opakovaně takto jednajících zástupců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016 – 39, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016 – 46, či ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 As 41/2016 – 47), od těch případů, v nichž ke zneužití práva zjevně nedochází. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016 – 44, je třeba „*rozlišovat mezi skutečným splněním povinnosti označit řidiče vozidla, jímž byl spáchán přestupek, a obstrukčními postupy, které jako akt zneužití práva nelze aprobovat a jež (po ověření a zdůvodnění, že jde právě o takový případ) překážku pro uložení správního deliktu provozovateli vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu nevytvářejí.* (...) *Nejvyšší správní soud se tedy nemůže ztotožnit s argumentací stěžovatele o tom, že provozovatel*

vozidla neodpovídá za to, zda oznámený řidič je kontaktní a spolupracuje se správním orgánem. Z ustanovení § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu i s přihlédnutím k ustálené judikatuře, která jej vykládá, totiž lze dovodit, že skutečnost, že nekontaktnost, oprávněné odepření výpovědi apod. na straně označené osoby zabrání zjištění skutečností odůvodňujících zahájení přestupkového řízení proti konkrétní osobě, jde k tíži provozovatele vozidla. Tomu samozřejmě musí předcházet reálná snaha správního orgánu o ztotožnění osoby podezřelé z přestupku, má-li k tomu správní orgán nezbytné indicie. Nicméně tato „pátrací" povinnost neplatí (respektive je oslabena) tam, kde se ukáže, že krok provozovatele, spočívající v označení osoby údajného řidiče, je pouhou procesní obstrukcí bez reálného obsahu. V tomto směru jsou přitom velmi významným ukazatelem zkušenosti správních orgánů z jejich správní činnosti s postupem konkrétního provozovatele vozidla, popřípadě jím zvoleného zmocněnce v jiných řízeních, přičemž samozřejmě musí být zvážena jejich relevance s ohledem na konkrétní průběh řízení v té které věci." V případě nejrůznějších obstrukčních praktik je tedy skutečně namístě nečinit takové procesní úkony, které se s ohledem na povahu sdělených informací, dřívější poznatky z úřední činnosti či jednání samotných provozovatelů vozidel jeví jako zcela neefektivní, bezúčelné či nehospodárné. V nyní projednávané věci však z ničeho nevyplývá, a neodvolávají se na to ani správní orgány, že by též žalobce, případně jeho zástupce, měl jakoukoli obstrukční minulost, záměrně komplikoval správní řízení či prováděl úkony, které zjevně vedou ke zneužívání práva; za této situace však není možné vůči žalobci uplatňovat jakékoli „zrychlené" či „zjednodušené" postupy, které by v jiných řízeních, vyznačujících se obstrukčním jednáním účastníků, byly jinak akceptovatelné. Nezbytnost zohledňovat konkrétní jednání provozovatele vozidla, resp. povahu a hodnověrnost jím poskytnutých informací, pak zdůraznil Nejvyšší správní soud též například v rozsudku ze dne 28. 3. 2019, č. j. 9 As 445/2017 – 21, kde dospěl k závěru, že *„správní orgán se dostatečně nepokusil zjistit pachatele přestupku (...) Pokud však měl správní orgán k dispozici jméno a zaměstnání této osoby, tyto údaje byly potřebnými indiciemi, které mohly vést k nalezení pachatele přestupku.* (...) *bylo by totiž předčasné říci, zda lze žalobcem označenou osobu dohledat. V projednávaném případě se nejednalo ani o situaci, kdy žalobce označil za řidiče osobu, která se vyskytuje jako údajný řidič v obdobných případech opakovaně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 As 36/2016 – 29), nebo osobu, která vozidlo v době spáchání přestupku nemohla prokazatelně řídit pro svůj zdravotní stav (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40). Právě jen v těchto uvedených případech (zjevně odlišných oproti nyní projednávanému případu) nelze po správních orgánech požadovat, aby učinily další nezbytné kroky ke zjištění totožnosti řidiče předmětného vozidla za účelem zahájení řízení o přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu."* V řešené věci však nelze vycházet ani z bohaté judikatury k procesním obstrukcím provozovatelů vozidla, neboť správní orgány vůbec neuvedly (natož aby patřičně podložily a zdůvodnily), že by takové jednání shledaly též u žalobce.

[14] Za situace, kdy se nejednalo o obstrukční chování provozovatele vozidla, aprobuje Nejvyšší správní soud posouzení krajského soudu, že odložení přestupkové věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích bylo předčasné, neboť prvostupňový správní orgán neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, resp. jich neprovedl dostatečné množství, pročež nebyla splněna podmínka § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Prvostupňový správní orgán měl k dispozici dostatek konkrétních identifikačních údajů sdělené osoby; pakliže jejich pravdivost nevyloučil lustrací sděleného

řidiče v centrálním registru obyvatel, nebylo na místě ihned při (teprve) první obtíži s doručováním zanechat všech dalších kroků a bez dalšího přistoupit k odložení věci. Jestliže žalobce ve svém sdělení uvedl, že *„v současné době se mi nepodařilo jmenovaného kontaktovat“*, nelze z toho s jistotou dovodit (jak se snaží tvrdit žalovaný), že označený řidič je absolutně nekontaktní; tedy že by jej jen pro tuto poznámku žalobce nebylo možné kontaktovat jiným způsobem či v jiném čase, než jak se o to pokusil žalobce (ostatně ten tím klidně mohl myslet pouze tolik, že mu jmenovaný jednou nezvedl mobilní telefon); stejně tak z citované věty neplyne, že by žalobce neměl k dispozici ještě další údaje o dané osobě, které dříve (pro domnělou nadbytečnost) nesdělil, ovšem za vzniknuvší situace by mohly pomoci při jejím kontaktování, jako je např. telefonní číslo, e-mail, adresa pracoviště apod., přičemž znalost takových údajů o osobě, jíž byl ochoten půjčit své auto, je logická. Nelze taktéž bez dalšího dát za pravdu úvaze žalovaného, že pokud označený řidič nemá domovní schránku, nevyzvedne si na základě výzvy zanechané na jiném vhodném místě poštovní zásilku osobně na poště. Stěžovatel má sice pravdu v tom, že prvostupňový správní orgán se nedozvěděl žádné další indicie, na základě kterých by mohl zjistit pachatele přestupku; ve shodě s krajským soudem však již nelze souhlasit s jeho přesvědčením, že k tomu prvostupňový správní orgán využil veškeré možnosti, které se mu rozumně nabízely. Nejvyšší správní soud tímto nikterak nezpochybňuje, že účelem celé právní úpravy daného správního deliktu je zjednodušit postihování dopravních deliktů v případech, kdy není možné řidiče vozidla ztotožnit na místě; stejně tak po správních orgánech rozhodně ani nežádá, aby prováděly nějakou rozsáhlou „detektivní činnost“ při zjišťování pachatele přestupku; v každém případě je však třeba individuálně hodnotit, zdali správní orgán provedl dostatečné množství rozumně požadovatelných úkonů. V projednávané věci ovšem Nejvyšší správní soud neshledal úkony učiněné prvostupňovým správním orgánem za dostatečné naplnění k požadavku nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu; po vrácení doručované písemnosti z důvodu jejího nevyzvednutí na poště a nemožnosti uložit ji do domovní schránky adresáta měl prvostupňový správní orgán provést další smysluplný úkon reálně směřující ke zjištění pachatele přestupku, resp. kontaktování označeného řidiče, a teprve v případě jejich nezdaru mohl věc odložit. Nejvyšší správní soud pro výše uvedené neshledal posouzení řešené právní otázky krajským soudem nesprávným; kasační námitka je proto nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyla naplněna stěžovatelem uplatněná kasační námitka, taktéž neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti; proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, žalovaný je proto povinen mu nahradit účelně vynaložené náklady řízení.

[17] Náklady řízení procesně úspěšného žalobce činí odměna za jeden úkon právní služby, tj. vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“)], dále 300 Kč jako náhrada hotových výdajů advokáta [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, proto je třeba k nákladům právního zastoupení připočíst částku představující tuto daň ve výši 714 Kč. Žalovanému tedy bylo uloženo zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti celkem částku 4114 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu